

Slutrapport för projektet Växtnäringsläckage på lantbruk och hästgårdar – handledningsprojekt 2025

Inledning

Vid lantbruksverksamhet och hästhållning finns risk för växtnäringsläckage, som med tiden läcker ut till våra vattendrag och hav. Det finns åtgärder för att minska läckaget av växtnäring.

Vi vill med det här projektet öka vetskapen om det vägledningsmaterial som redan finns framtaget och höja kunskapsnivån hos inspektörer.

Syfte och mål

Det övergripande målet med projektet är att bidra till minskat växtnäringsläckage från lantbruk och hästgårdar.

Projektet syftar till att höja kunskapsnivån hos lantbruksinspektörer, så att de effektivt kan genomföra tillsyn hos lantbruksverksamheter samt ge råd och stöd.

Inspektörerna ska få ökad kompetens och förståelse för växtnäringsläckage, vilket kommer leda till mer rättssäker och effektiv tillsyn. Det ska vi uppnå genom att:

- Ta fram stödmaterial för tillsyn
- Anordna en föreläsnings- och diskussionsträff

Omfattning och genomförande

Ett handledningsstöd har plockats fram av arbetsgruppen, där man samlat nyttig information, bra hemsidor och lagstiftningshänvisningar.

Ett digitalt diskussionsforum har startats upp via Teams.

Det har också genomförts en kompetensdag riktad mot kommunernas lantbruksinspektörer. Föreläsare på den dagen var forskare från Sveriges Lantbruksuniversitet, kommunagronom från Västervik och Länsstyrelsen i Kalmar som pratade om Greppa och VISS.

Det var 28 deltagare, från 10 kommuner inom Miljösamverkan Sydost och 5 kommuner utanför samverkan.

Slutsats

Det finns ett behov av samverkan inom området. Det är många som är själva i sin kommun med uppdraget lantbrukstillsyn, det är därför viktigt att ha ett fungerande nätverk mellan kommunerna inom Miljösamverkan Sydost.

Att det finns ett behov av att träffas lantbruksinspektörer emellan, både för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte visar det relativt höga deltagarantalet på kompetensdagen. Utvärderingen som skickades ut till deltagarna efter kompetensdagen visar på att de svarande (50%) var väldigt nöjda med dagen. Det var bra föreläsningar och en bra blandning inom olika områden. Det är ett område det finns behov av att träffas inom för att samverka och byta erfarenheter. Man önskade än mer tid för diskussion och erfarenhetsutbyte.

Fortsatt arbete

För att svara på efterfrågan och behovet av en fortsatt samverkan inom lantbrukstillsynen föreslås ett fortsatt arbete i form av:

- Fortsätta arbetet med att utveckla lantbruks-kanalen i Teams och se till att det blir en fungerande, levande och aktiv plattform för samverkan.
- Skapa ett nätverk för inspektörerna med både fysiska och digitala träffar där det finns plats för diskussioner och erfarenhetsutbyte.

Det fortsatta arbetet bör kunna ligga under Miljösamverkan Sydosts arbete.

Uppföljning av projektets mål

Kompetensdagen var en kunskapshöjande insats för lantbruksinspektörerna. De erbjöds också erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. Detta, tillsammans med det handläggarstöd som tagits fram, ger inspektörerna mer kunskap, stöd och säkerhet när de är ute på tillsyn. Det har också gett en ökad förståelse för växtnäringsläckage. Tillsammans bedömer vi att det leder till en effektivare och mer rättssäker tillsyn. Därmed bedöms projektets mål vara uppnådda.

Arbetsgrupp

Deltagare från kommunerna Kalmar, Mörbylånga, Torsås och Västervik samt Miljösamverkan Sydost.